

22^e zondag door het jaar B 2024 STP en OLV

Preek

Wat wij eten en drinken is van groot belang voor onze gezondheid en ons leven. Terecht zijn wij kieskeurig en voorzichtig op dat punt. Wij lezen de informatie op de verpakking goed. Is het voedsel over de datum heen? Ziet het nog goed uit? Ruikt het nog goed? Wij hebben een aparte rijksdienst, de ‘Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit’, die waakt over de kwaliteit van ons voedsel en die bedrijven en instellingen inspecteert.

Vandaag, zo zou je kunnen zeggen, kreeg Jezus de inspecteurs van de religieuze voedsel- en warenautoriteit op bezoek, de Farizeeën en Schriftgeleerden uit de hoofdstad, experts in ‘rein’ voedsel. Zij keken rond bij die nieuwe rabbi Jezus met zijn leerlingen en zeiden toen: “Waarom gedragen uw leerlingen zich niet volgens de overlevering van de voorvaderen, maar eten zij met onreine handen?” Met andere woorden: het voedsel dat jullie eten en drinken kan ‘onrein’ zijn geworden door het met besmette handen aan te raken. Let wel, het ging hun niet om bedorven of slecht voedsel. Het ging om voedsel dat ‘onrein’, ‘onheilig’ was geworden door hun bezoedelde handen en hen zelf ‘onrein’ maakte.

Dat kennen wij in de christelijke godsdienst niet: eten en drinken dat je ‘onrein’, ‘onheilig’ maakt, dat wil zeggen van God verwijderd. Andere religies kennen dat wel, denk maar aan koosjer en halal voedsel.

De religieuze voedselinspecteurs uit Jeruzalem zullen ontsteld zijn geweest over het antwoord dat Jezus hun gaf. Zij werden getuige van de geweldige omwenteling. Eigenlijk hief Jezus hun inspectierol op, want Hij verklaarde alle voedsel ‘rein’. Niets van wat een mens eet en drinkt kan hem ‘onrein’, ‘onheilig’ maken. Eten of drinken maakt niet ‘onrein’, ‘onheilig’, verwijdert je niet van God.

Daarentegen wees Jezus hun op wat een mens wél ‘onrein’, ‘onheilig’ maakt en van God verwijderd, namelijk de “slechte dingen” die in zijn binnenste, in zijn hart, opkomen en die hij vervolgens in woorden en daden omzet.

Jezus verlegde de focus van de buitenkant naar de binnenkant, naar het 'hart' van de mens. Dáár begint alle kwaad en, omgekeerd, dáár begint ook al het goede. Wat mij spiritueel verzwakt en ziek maakt, dat begint in mijn binnenste en breng ik naar buiten in slechte woorden en daden.

Broeders en zusters, Jezus heeft ons een godsdienst van het hart, van de binnenkant, gebracht. Zeker, onze godsdienst kent prachtige buitenkanten, in rituelen, muziek, gewaden, beelden en gebouwen, tradities en folklore. Maar dat mag geen schone schijn zijn. Wij beseffen dat het om de binnenkant gaat, om het hart. Dat hart moet rein zijn, heilig, dicht bij God en dan komt het ook met de buitenkant in goed.